

Pest- en gedragsprotocol

**CBS De Rank
Curieplein 21
7242 KH Lochem**

November 2020

Inhoudsopgave

blz.

Inleiding	2
Doel van dit pest- en gedragsprotocol	3
Waarom een pest- en gedragsprotocol Wat wordt verstaan onder pesten en ongewenst gedrag	
Hoe gaan wij op de Rank om met pesten en ongewenst gedrag	4
Aanpak van pesten en ongewenst gedrag	5
De map 'pest- en gedragsprotocol	6
Straffen – overzicht groep 1 t/m 4	7
Straffen – overzicht groep 5 t/m 8	8
Groep 5 en 6 Het oeps blad	9
Groep 7 en 8 Het “vertel het je ouders/leerkrachten” blad	11
Registratieformulier	12
Hulp aan ouders	13

Inleiding

In dit pest- en gedragsprotocol geeft basisschool De Rank duidelijkheid:

1. Dit verstaan we onder pest- of ongewenst gedrag
2. Dit zijn de afspraken
3. Dit zijn de consequenties
4. Dit verwachten wij van iedereen
5. Hier ligt onze verantwoordelijkheid

Het beleid van de school is gericht op het stimuleren van gewenst gedrag en voorkomen van ongewenst gedrag. We zetten de Kanjertraining in om sociaal vaardig gedrag te stimuleren en sociale problemen zoals pesten en conflicten te verminderen of voorkomen. We hanteren duidelijke gedragsregels en stellen grenzen. Positief gedrag van een groep of kind wordt zoveel mogelijk beloond en correctie van een kind doen we “kindnabij”.

Kinderen die pesten, of ongewenst gedrag tonen, worden met dit gedrag geconfronteerd. Wanneer het niet ophoudt, dan volgen er maatregelen. Een maatregel kan straf zijn. Straf is een duidelijk signaal aan het kind dat er een grens is overschreden. Natuurlijk lost straf het pestgedrag of ongewenst gedrag niet op.

In eerste instantie zal de leerkracht de kinderen moeten helpen om hun gedrag te veranderen.

In tweede instantie zal het inschakelen van externe hulp worden geadviseerd aan de ouders.

Dit protocol geeft aan, dat er grenzen zijn aan de incasseringsbereidheid van de school.

Als niets helpt, volgt een time-out, schorsing of mogelijk een verwijdering van de leerling van school.

Dit protocol doet een groot beroep op het beoordelingsvermogen van leerkrachten. Zij staan helemaal aan het begin van het traject. Hun inschatting is cruciaal.

De samenwerking met ouders is voor ons een onmisbare schakel in het volgen en ondersteunen van kinderen om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen.

Doel van dit pest- en gedragsprotocol

Wij willen dat iedereen zich hier op school veilig voelt.

Kinderen en leerkrachten moeten met elkaar in een veilige en vertrouwde omgeving kunnen werken.

Pestgedrag en ongewenst gedrag is daarbij voor alle partijen ongewenst.

Waarom een pest- en gedragsprotocol

De Rank wil leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De werknemers van de Rank bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de school. Pesten en ongewenst gedrag komen helaas op iedere school voor, dit kan dus ook op de Rank plaatsvinden. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en serieus willen aanpakken.

Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop wij het pest en ongewenst gedrag van leerlingen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Wat wordt verstaan onder pesten en ongewenst gedrag**Pesten**

Onder pesten verstaan wij het volgende: "Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer leerlingen, die niet (langer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen."

Pesten heeft duidelijke kenmerken:

- pesten gebeurt opzettelijk;
- pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal);
- bij pesten is er altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer);
- pesten gebeurt systematisch;
- pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt eerder erger als er niet wordt ingegrepen;
- pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor.

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn de machtsverhoudingen gelijk. Nu eens is de ene "het lijdend voorwerp" en dan de andere. Pesten is structureel en brengt kinderen tot wanhoop. Het structurele karakter vraagt om echt beleid.

Ongewenst gedrag

Onder ongewenst gedrag verstaan wij: "Het toebrengen van schade aan materiaal of aan een ander persoon door het overschrijden van grenzen, normen of regels van de school, zich uitend in verbale- of fysieke agressie."

Een nadere toelichting van ongewenst gedrag:

- Verbale agressie uit zich o.a. in: Kwaad schreeuwen, vloeken, persoonlijke beledigingen uiten, woede-uitbarstingen.
- Bedreigingen uiten zich o.a. in: Dreigen zichzelf of de ander in het hier en nu iets aan te doen; Het maken van dreigende gebaren, naar kleding grijpen, dreigen op iemand af te komen; Met een dreigend voorwerp in de hand dreigen zichzelf of de ander in het hier en nu iets aan te doen; Bedreiging van huis en haard in de toekomst.
- Fysieke agressie uit zich o.a. in: Slaan, schoppen, duwen, haren trekken, krabben, spugen, bijten, met objecten naar de ander gooien, anderen aanvallen.
- Agressie gericht op objecten uit zich o.a. in: Kwaad met deuren of spullen smijten, objecten neergooien, tegen meubilair schoppen, op vloeren urineren, spugen, objecten breken.
- Het in bezit hebben van drugs, vuurwerk en gevaarlijke voorwerpen.

Hoe gaan wij op de Rank om met pesten en ongewenst gedrag

Het aanpakken van pesten en ongewenst gedrag heeft alleen zin als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Wij willen niet dat er gepest wordt of ongewenst gedrag wordt vertoond en doen er daarom wat aan. Dat gaat op de volgende manier:

1. Pesten en ongewenst gedrag wordt als een probleem gezien door alle direct betrokken partijen: schoolleiding, leerkrachten, ouders en leerlingen.
2. De school wil eerst en vooral het pestprobleem en ongewenst gedrag voorkomen. Een preventieve aanpak bestaat onder meer uit de behandeling van deze onderwerpen met de leerlingen. Dit onder andere door de inzet van de Kanjertraining en in groep 7 door een Rots en Watertraining.

Dit protocol wordt aan het begin van elk schooljaar in het team besproken.

De basisafspraken van de Kanjertraining worden aan het begin van elk schooljaar in de groepen besproken, de basisregels zijn: we vertrouwen elkaar, we helpen elkaar, niemand speelt de baas, niemand lacht uit, niemand doet zielig. Deze afspraken hangen zichtbaar in de klas. In alle groepen maken de kinderen samen concrete regels over de omgang met elkaar waardoor hun betrokkenheid en verantwoordelijkheid vergroot wordt. Alle kinderen van de groep en de leerkracht zetten hun handtekening onder de regels. De regels worden duidelijk zichtbaar in het lokaal opgehangen. De regels worden elke week kort aan de orde gesteld en eventueel aangepast. We maken deze regels bewust met de hele klas.

Bij pesten is er naast het slachtoffer en de pestkoppen een grote 'zwijgende middengroep'. De kinderen wordt uitgelegd dat mensen die hun mond houden medeverantwoordelijk zijn. Het opstellen van omgangsregels helpt om deze groep te mobiliseren. Bij ongewenst gedrag zijn de omgangsregels meer gericht op het voorkomen van ongewenst gedrag.

3. Aan het begin van elk schooljaar, tijdens de algemene informatieavond van de desbetreffende groep, informeert de leerkracht de ouders over het pest- en gedragsprotocol, waarbij het accent wordt gelegd op het belang van een veilig schoolklimaat. De Kanjertraining, de gedragsregels en de gevolgen van overtreding komen daarbij kort aan bod.

4. Als pesten desondanks toch optreedt, wat door ons wordt gesignaleerd, nemen we vervolgens duidelijk stelling tegen het pesten.

Bij het vertonen van ongewenst gedrag maken we een einde aan het ongewenste gedrag, keuren wij het gedrag af en gaan wij in gesprek om gewenst gedrag te bewerkstelligen

5. Wanneer pesten of ongewenst gedrag plaatsvindt, beschikt de school over een directe aanpak. Deze staat beschreven op de volgende pagina.

Aanpak van pest- en ongewenst gedrag**Stap 1**

Zodra een leerkracht pestgedrag of ongewenst gedrag vermoedt, ziet of ervan op de hoogte wordt gesteld, roept hij/zij de betrokken leerling/leerlingen bij zich. Zijn er partijen bij betrokken dan doen zij hun verhaal; eerst afzonderlijk, daarna gezamenlijk. Aan de hand van het groepscontract gaat de leerkracht samen met de betrokken leerlingen na of er sprake is van pestgedrag of ongewenst gedrag. Is er sprake van pestgedrag of ongewenst gedrag dan hanteert de leerkracht meteen het straffenoverzicht (zie pagina 8 t/m 9, in de meeste gevallen alleen nummer 1 en 2). Bovendien maakt hij/zij met het kind de afspraak, dat dit gedrag niet meer voorkomt. Het kind biedt haar/zijn excuses aan ten opzichte van de ander. De leerkracht noteert het voorval, afhankelijk van de zwaarte, met namen en datum in de map 'Pest- en gedragsprotocol'. Het incident wordt, afhankelijk van de zwaarte, vermeld in Parnassys.

Stap 2

Komt het gedrag nog meerdere malen voor, dan worden de ouders geïnformeerd.

De leerkracht noteert het voorval met namen en datum in de map 'Pest- en gedragsprotocol' en het incident wordt vermeld in Parnassys.

Stap 3

Wanneer hetzelfde kind nogmaals betrokken is bij pest- of ongewenst gedrag, dan neemt de leerkracht telefonisch contact op met de ouders en maakt een afspraak om het één en ander te bespreken. De boodschap moet duidelijk zijn: De Rank tolereert dit gedrag niet!

Stap 4

Wanneer hetzelfde kind wederom als persoon betrokken is bij pestgedrag of ongewenst gedrag vertoont, dan geeft de leerkracht de naam van het kind door aan de directeur.

- Die heeft een indringend gesprek met de betreffende leerling en zal haar/hem een passende straf geven. Daarbij zal vooral gekeken worden naar de wijze van straffen.
- De directeur nodigt de ouders van het kind op school uit voor een gesprek. Hierin wordt o.a. medegedeeld wat de school gedaan heeft om het pest/ongewenste gedrag te laten ophouden en welke kansen het kind nog krijgt. Ook wordt besproken wat de bevoegdheid van de directeur is met betrekking tot schorsing en verwijdering van de leerling en wanneer hij daartoe zal overgaan.

De leerkracht noteert het voorval met namen en datum in de map 'Pest- en gedragsprotocol' en het incident wordt vermeld in Parnassys.

Stap 5:

De directeur handelt conform de procedure schorsing en verwijdering. De leerkracht noteert het voorval met namen en datum in de map 'Pest- en gedragsprotocol'. Het incident wordt vermeld in Parnassys.

De map 'Pest- en gedragsprotocol De Rank'

In de map 'Pest- en gedragsprotocol' wordt het pest- en gedragsprotocol bewaard. In de map zitten de volgende onderdelen:

- Per groep 'het groepscontract' met daarin de gedragsregels tegen pesten en ongewenst gedrag. Achter elk groepscontract drie registratieformulieren om het pestgedrag en ongewenst gedrag direct te registreren. Met behulp van deze lijst kan iedereen in een oogopslag zien of de leerling al betrokken is geweest bij pestgedrag/ongewenst gedrag en of hij/ zij al met het straffenoverzicht in aanraking is gekomen en daarbij direct actie ondernemen.
- De verschillende formulieren:
 - t' Oeps formulier
 - Vertel het je ouders/leerkrachten formulier
- Het gehele pest- en gedragsprotocol

In de schoolbibliotheek staan verschillende leesboeken over pesten.

Straffen – overzicht groep 1 t/m 4

Hieronder volgt een overzicht van straffen bij overtreding van de regels in de onderbouw:

- 1. Waarschuwing:** Bewust maken van de overtreding. Hierin kan de helpende hand een rol spelen. In gesprek met alle betrokkenen.
- 2. Time-out:** Het kind wordt even buiten de groep geplaatst.
- 3. Schrijven/ tekenen:** opschrijven- tekenen waarom de regel die is overtreden zo belangrijk is.
- 4. Brief- tekening:** Het kind beschrijft in een brief of maakt een tekening met uitleg.
- 5. Binnenblijven en opdracht:** terwijl de andere kinderen buitenspelen, blijft de overtreder binnen en maakt een opdracht.

Straffen – overzicht groep 5 t/m 8

Hieronder volgt een overzicht van straffen bij overtreding van de regels in de midden- en de bovenbouw:

1. Waarschuwing: Bewust maken van de overtreding. Hierin kan de helpende hand een rol spelen. Gesprek met alle betrokkenen.

2. Time- out: Het kind wordt even buiten de groep geplaatst.

3. Schrijven: Opschrijven waarom de regel die is overtreden zo belangrijk is.

4. formulier invullen:

Middenbouw: Het 'Oeps formulier' invullen.

Bovenbouw: Het 'Vertel het je ouders/leerkracht blad' invullen.

5. Binnenblijven en opdracht: terwijl de andere kinderen buitenspelen, blijft de overtreder binnen en maakt een opdracht.

6

a Een verslag over pesten maken.

b. Boekbespreking maken van een boek, waarin er sprake is van pestgedrag.

c. Een spreekbeurt over pesten houden.

Groep 5 en 6 Het oeps blad**Er is iets vervelends gebeurd, dit formulier vul jij nu in.****Ik heet:..... uit groep:.....****Wanneer gebeurde het?**

- ☐ maandag
- ☐ dinsdag
- ☐ woensdag
- ☐ donderdag
- ☐ vrijdag

Wie waren erbij?.....

.....

Waar gebeurde het?

- ☐ in de klas
- ☐ in de gang
- ☐ op de speelplaats
- ☐ bij de wc's
- ☐ bij de fietsen
- ☐ ergens anders n.l.:

..... (vul maar in waar het gebeurde)

Wat gebeurde er?

- ☐ iemand pestte mij
- ☐ iemand schold mij uit
- ☐ iemand duwde mij
- ☐ iemand maakte iets kapot
- ☐ iemand huilde
- ☐ iemand schopte mij
- ☐ iets anders n.l.:

.....

.....(vul maar in wat er gebeurde)

Wat deed jij?

- ☐ ik liep weg
- ☐ ik schopte
- ☐ ik kneep
- ☐ ik riep een scheldwoord
- ☐ ik duwde
- ☐ ik huilde
- ☐ ik maakte iets kapot
- ☐ iets anders n.l.:

.....

.....(vul maar in wat jij gedaan hebt)

Ga verder op de achterkant

Wat gebeurde er

daarna?.....

.....

.....

.....

Had jij ervoor kunnen zorgen dat het niet gebeurd was?

- ☐ ja
- ☐ nee

Waarom?.....

.....

Wat heb je ervan geleerd?

.....

.....

.....

Is er nog iets belangrijks wat je hierover wilt vertellen?

Doe dat dan hieronder:

.....

.....

.....

Datum:.....

Jouw handtekening:.....

Ingeleverd bij juf/meester:.....(vul de naam van de juf of meneer in)

Klaar? Echt niks vergeten?

Lever dan je blaadje in.

Groep 7 en 8

Het "vertel het je ouders/leerkracht" blad

Naam:

Datum:.....

1. Waarom moet je dit blad invullen?
2. Wat is er volgens jou gebeurd?
3. Welke regel is overtreden?
4. Hoe zorg je ervoor dat dit niet meer gebeurt?
5. Hoe los je dit probleem op?
6. Eventuele opmerkingen:

Jouw handtekening:.....

Lever dit blad uiterlijk in bij je leerkracht.

Datum:

Handtekening voor gezien door ouder(s)

Eventuele opmerkingen :

Registratieformulier**Groep:****Schooljaar:**

Datum:	Overtreder:	Gepeste:	Wat is er gebeurd?	Actie:	Paraaf Leerkracht

Hulp aan de oudersAdviezen aan ouders van pesters:

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak je kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed aandacht aan je kind.
- Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport.
- Als je kind al lange tijd pest vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk samen met je kind dvd's over pesten.
- Beloon je kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met je kind. Doe dat niet op negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: 'wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?'
- Laat je kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij je kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, kun je de ouders van de pester opbellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik daarbij als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn. Niemand zal dat ontkennen.
- Pesten op school kun je het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als je kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk samen met je kind dvd's over pesten.
- Als je van je kind er met niemand over mag praten, steun dan je kind, geef het achtergrondinformatie en maak je kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken. Voordat je dit belooft, is het raadzaam de school te vragen of ze dit probleem ook daadwerkelijk voorzichtig aanpakt.
- Beloon je kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport, zodat hij in een spel of motorische vaardigheid kan uitblinken.
- Wordt je kind op de sportclub gepest door leeftijd- of klasgenoten, vraag dan de leiding aan het pesten aandacht te besteden en met de kinderen te bespreken dat ieder kind op de club veilig mag zijn.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met je kind. Doe dat niet op negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: 'wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?'
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat je kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij je kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.
- Laat je kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining (SVT). Sta dus niet toe dat je kind voor de zoveelste keer buitengesloten wordt, nu door het naar een instantie buiten school toe te sturen.
- Accepteer de situatie niet. Als de school niet wil meewerken, schakel dan de vertrouwenspersoon op school in om aan de ongezonde situatie voor je kind een einde te maken.

Adviezen aan alle andere ouders

- Neem het probleem serieus: het kan ook jouw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.

- Praat met je kind over school, over de relaties in de klas. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.
- Geef af en toe informatie over pesten: wie doen het, wat doen zij en waarom?
- Corrigeer je kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.